

A NYÍLT RÖVID E-VEL HANGZÓ EGYTAGÚ ÉS TÖBBTAGÚ SZAVAK AZ ÉRDY KÓDEXBEN

DIENES ERZSÉBET

Suhajda Lajos az ÉrdyK-ről írott tanulmányában azt igyekszik bebizonyítani, hogy az *e* betű a nyílt *e*, az *ee* betű pedig a zárt *ē* hangot jelöli, nem pedig a rövid *e* illetőleg *é* hangot.

Allítását többek között az alábbi érvel támasztja alá: „... kódexeinkben a szavaknak csak bizonyos csoportja van az esetek túlnyomó többségében *ee*-vel írva, s van egy más csoport is, a mely — nem számítva ide a másoló ügyetlenségének és figyelmetlenségének betudható igen csekély számú eltérést — egyszerű *e*-vel van írva, noha annak a hangnak a mai képviselője hosszan hangzik.” (NyK. XXXI. 90.). Itt Suhajda az Érdy- és Jordánszky-Kódexnek arra a szócsoportjára gondol, melyet „II. *e* a mai *é* helyén” cím alatt tárgyal, tehát a *bel*, *jeg*, *kez*, *tel*, *egyeb*-félékre, melyek a mai magyar nyelvben többeseji időtartamot váltakoztató névszótövek: *bél*: *belet*, *ég*: *eget*, *ér*: *eret*, *egér*: *egeret*, *fedél*: *fedelet*, *fenék*: *feneket*, *gyökér*: *gyökeret* stb. (MMNyR. I, 324.).

Megállapításait így folytatja: „Azt a feltevést, hogy ezen szavaknak egyszerű *e*-vel jelölt hangja a szóbanforgó kódexek korában röviden hangzott, egyáltalán nem lehet elfogadni (tehát a *bel*, *jeg*, *kez*, *nev*, *tel* rövid nyílt magánhangzós ejtését). Először is azért nem, mert éppen a másoló hibái, a kettős *ee*-vel írott kevés számú példák mutatják, hogy hosszan kellett hangzaniuk s csak a leíró tévesztette el a jelölést” (NyK. XXXI. 90.).

Tehát Suhajda szerint nem az egy *e*-vel írt sok *bel*, *jeg*, *kez*, *nev*, *tel* veendő figyelembe e szavak magánhangzói minőségének és mennyiségének megítélésékor, hanem a kevés számú kettős *ee*-vel írt szavak.

A kétagú szavakról a következőket írja Suhajda: „Ha elfogadjuk is, hogy a *kéz*, *fél*, *ég* stb. szavak eredetileg röviden hangzottak (**kez*, **fel*, **eg*) s csak később a hangsúly hatására lett a magánhangzó hosszúvá (ami megtörténhetett volna, bár nem sok biztos példánk van rá), mégis megakadunk az ilyenféle kétagú szavak magyarázatánál: *kevés*, *nehéz* stb., mert azt nem hihetjük el semmi esetre sem, hogy a hangsúlytalan második szótagban ilyenféle nyújtás történt volna, s hogy nominativusuk azelőtt *nehez*, *keves*, *köver* stb. lett volna...” (NyK. XXXI. 204–5. Saját kiemelésem.)

Suhajdának már az előző dolgozatokban (Népr. és Nyelvtud. I. 111–124; II. 79–92.) tárgyalt kutatási módszere helytelennek bizonyult, megállapításai ma már elavult hangtörténeti ismereteken alapszanak (vö. Bárczi: Magyar történeti szóalaktan I. A szótövek, 24–5.).

Tudjuk, hogy a fenti szavak hangtörténete a következő volt: 1. Bizonyos nyelvjárásokban **kezü* v. **kezü* > *küz* > *kéz*; 2. más nyelvjárásokban a tö-

véghangzó eltűnése után nem nyúlt meg a többeli rövid *e* magánhangzó, hanem megmaradt rövidnek, mint ahogy a nyugati nyj. területen és Göcsejben még ma is mondják: *kez, mesz, nev, nyel* (főnév: 'nyél'), *szen, tel, jeg, egyeb, kötel, level, gyöker, fenek, kerek, keves, nehez* stb. (Horger: MNyj. 50–51). Ez utóbbi hangalakok vannak meg az ÉrdyK-ben is, ezért jelölte itt következetesen egy *e*-vel a rövid nyílt *e* hangot a kódex írója, bár bizonyos mértékű hangjelölésbeli ingadozás — más kódexeinkhez hasonlóan — az ÉrdyK-ben is fellelhető.

A nyelvemlékek nyelvi kettősségének okáról a következőket olvashatjuk Kniezsa István: Helyesírásunk története a könyvnyomtatás koráig c. munkájában: „Kétségtelen, hogy a kódexeinkben ránk maradt szövegek legnagyobb részének helyesírása nem az elveszett eredeti munkák, hanem a másolók helyesírását tükrözik. Ezt legvilágosabban az a tény bizonyítja, hogy az egy-egy másoló kezeírásában ránk maradt különböző szövegek helyesírása... meglepően következetes. Pedig több esetben lehet bizonyítani, hogy az eredeti szövegek helyesírása nem egyezett a másolatokéval.” „A másolók következetes helyesírását bizonyító adatokon kívül vannak azonban bizonyítékok arra is, hogy a másoló nem tudott egészen szabadulni a másolt szöveg helyesírásának hatásától... még a következetes helyesírással bíró másolóknál sem ismeretlen a másolt szöveg helyesírásának a befolyása” (180–1.).

Benkő Loránd pedig így ír a kérdésről Magyar Nyelvjárástörténet c. munkájában: „A másolók egy része nagyon kevésbé viszi bele saját nyelvallapotát a másolt kéziratba, azaz rendkívül tiszteli a korábbi szöveget... A másolók egy másik része az eredetibb kézirat nyelvallapotától nagymértékben függetleníti magát, s saját nyelvi állapota szerint „másol”.... A másolók e két szélső típusa közt azonban számos közbeeső típusú van: ezek többnyire igen szeszélyesen keverik a régebbi nyelvallapotot sajátjukkal, két vagy több személytől származó, meglehetősen keverék-nyelvet hagyva az utókorra.” „Többé-kevésbé kevert nyelvallapotukat azonban mindenképp abból a szempontból kell értékelnünk, hogy mely nyelvi jelenségek tartoznak az eredeti szerző nyelvallapotához, s melyek tulajdonítandók a másolóknak...” (43. l.).

Az ÉrdyK-ben fellelhető nyelvi kettősségek okait — elsősorban a fentiek alapján — a következőkben jelölhetjük meg: 1. Az ÉrdyK helyesírása általában véve a kancelláriai helyesírást követi. Az egyes hangok jelölésére azonban olykor más betűket is használ pl. a mellékjeles *t'*, *g'*, *n'*, *l'* betűket: nyilván a *másolt* szöveg eredeti betűit. A kancelláriai helyesírástól eltérnek olykor egyes idegen eredetű szavak (doctor) vagy tulajdonnevek (Cristus) hangjelölései. A kancelláriai helyesírás normáihoz való alkalmazkodás, a *másolt szöveg hangjelöléseinek időnkénti követése* s az egyes idegen eredetű szavak, tulajdonnevek hagyományos írásmódjához való ragaszkodás magyarázatát adja a kódexbeli nyelvi kettősségek egy csoportjának. Ugyanakkor az *írás hibák*, melyek részben a kódexíró bizonyos *betűtípusaiból, betűkapcsolásaiból* következnek (*k+e, d+e, n+e, w+e* stb.) szintén okozói olykor a kódexíró helyesírása látszólagos ingadozásának (l. Népr. és Nyelvtud. I. 116–119. l.). 2. A kódex feltehetően több helyről való *kompilálás, másolás, fordítás* eredménye. *Megállapítható azonban*, hogy a kódex írója a forrásmunkákat saját nyelvi állapotának megfelelően igyekezett *átdolgozni*, s így a kódex egésze a kódex írójának *saját nyelvjárását* tükrözi.

Vannak ugyanis olyan részletei a kódexnek, amelyek — jól megállapíthatóan — *nem másolások* eredményei, hanem a *kódexíró saját munkái*. Ezen részek helyesírását, hangjelöléseit megvizsgálva megállapíthatjuk, hogy ezek pontosan

tükrözik a kódex egészének nyelvállapotát, hangjelöléseit. (A kódex ezen részleteinek feldolgozására később kerül sor.)

Jelen dolgozat II. részének adataiból kitűnik, hogy az eredetileg nyílt rövid *e*-vel hangzó egytagú és többtagú szavak — melyeknek *e* hangjait az Orth. Vng. *ę* (esetleg *e*) betűvel jelöli — az ÉrdyK-ben általában *e*-vel jelöltetnek: a kivételesen *ee*-vel jelölt adatok csekély számúak:

1. A *bel*, *en*, *esz*, *jeg*, *nev*; második szótagban az *egyeb*, *fenek*, *keves*, *level*, *nehez* szavak és származékaik a kódexben minden esetben *e*-vel jelöltetnek (a kevés számú íráshibát l. a II. rész megfelelő szócsoportjainál). Az Orth. Vng. hangjelölései *e* szavak esetében: *bę*, *bęł*; *ęn*; *nęwnec*; *ęęb*; *fenęcnc*; *leuęł*; *nehez*.

A NySz. *Belé* címszó alatt közölt „beely Érdy C. 19” adata sem a nyomtatott szövegben, sem a kéziratban nem található meg.

2. A tárgyalt szavak másik csoportjában — kevés számban — *ee*-vel jelölt adatokat is találhatunk: *eg* (Orth. Vng.: *ęglđl*): a száznál több *e*-vel írt szó mellett az *ee*-vel jelölt adatok száma: 16; *fel* (Orth. Vng.: *fęł*): a 45 *e*-vel írt szó mellett az *ee*-vel jelölt adatok száma: 2. *ket* (Orth. Vng.: *kęł*): a négyszáznál több *e*-vel írt szó mellett az *ee*-vel jelölt adatok száma: 10; *kez* (Orth. Vng.: *kęzzel*): a kétszáznál több *e*-vel írt szó mellett az *ee*-vel jelölt adatok száma: 5; *vesz*: a hatszáznál több *e*-vel írt szó mellett az *ee*-vel jelölt adatok száma: 21; *gyöker*: a 34 *e*-vel írt szó mellett az *ee*-vel jelölt adatok száma: 1; *kötel*: a 60 *e*-vel írt szó mellett az *ee*-vel jelölt adatok száma: 1.

Viszonylag kevés számban találhatók a kódexben: *szél* (az *ee*-vel és *e*-vel jelölt szavak aránya kb. egyenlő); *szén* (háromszor *e*-vel, egyszer *ee*-vel jelölve); *kerek* (tizennégszer *e*-vel, egyszer *ee*-vel jelölve); *közep* (Orth. Vng.: *kđzębbe*) (négszer *e*-vel, egyszer *ee*-vel jelölve); *szeker* (háromszor *e*-vel, kétszer *ee*-vel jelölve); *vereb* (háromszor *e*-vel jelölve).

3. A *hét* szó (Orth. Vng.: *hęł*) az ÉrdyK írójának nyelvjárásában *é*-vel hangzott: valamennyi nominativusi alak (számuk 100) *ee*-vel jelöltetnek a kódexben.

A fenti szavaknak a kódex egészében általánosan *e* betűvel történő jelölései azt mutatják, hogy a kódexíró nyelvjárásában *e* szavak még nyílt rövid *e*-vel hangzottak (a *hét* szó kivételével). A kódexíró a több helyről való fordítás, másolás, kompilálás közben a szöveget ill. a hangjelöléseket saját nyelvi állapota szerint igyekezett átdolgozni, azonban az eredeti forrásmunkák nyelvi állapotának megfelelő hangjelölések olykor bekerültek a leírt szövegbe, s részben okozói lettek a kódex bizonyos mértékű nyelvi, hangjelölésbeli kettősségének.

ADATTÁR*

a) Egytagú szavak

bel (igekötő): *Bel*: 16-szor | *bel*: 341-szer | *belee* 'belé': 3-szor | **-beli** (képző): *-bely* (alaba†trombely, Alexandria bely stb.): 546-szor | *-belyt* 'belit': 4-szer | *-belynek* 'belinek': 3-szor | *-belyek* 'beliek': 45-ször | *-belyeket* 'belieket': 3-szor | *-belyeken* 'belieken': 1-szer | *-belyekhez* 'beliekhez': 1-szer | *-belyektđz* 'beliekhez': 2-szer | *-belyekkel* 'beliekkel': 3-szor | *-belyeknek* 'belieknek': 41-szer | *-belieknek* 'belieknek': 1-szer | **bél** (fn): *bely* 'belei': 4-szer | *bely* (fayaaf): 1-szer | *belybđl* 'belsejéből': 1-szer | *belyhez* 'beleihez': 1-szer | *belyhđz* 'belsejé-

* Az ADATTÁR számadatai az ÉrdyK. egészére vonatkoznak.

hez': 1-szer | belſfew belynek 'belső beleinek' hwray: 1-szer | meene belnek
pwztayaba: 1-szer |.

ég: (coelum): egh (nom.): 6-szor | eegh (nom.) 5-ször | eghet 'eget': 5-ször |
egheth 'eget': 1-szer | egbe 'égbe': 1-szer | egben 'égbe' 7-szer | eghben 'égbe':
1-szer | eeghben 'égbe': 1-szer | egben 'égben': 18-szor | eghben 'égben': 5-ször |
egyben 'égben': 1-szer | egtól 'égből': 1-szer | eghból 'égből': 1-szer | eghen
'égen': 14-szer | eghön 'égen': 3-szor | eegen 'égen': 1-szer | eeghen 'égen': 2-szer |
eegön 'égen': 1-szer | eeghön 'égen': 1-szer | eghez 'éghez': 1-szer | egtöz 'éghez':
1-szer | egheetwl 'egétől': 1-szer | eghek 'egek': 10-szer | eeghek 'egek': 2-szer |
egheket 'egek': 7-szer | egheknek 'egeknek': 2-szer | eghekre 'egekre': 1-szer |
eghekkel 'egekkel': 1-szer | eghy 'égi': 19-szer | eeghy 'égi': 2-szer | eghy 'égig':
2-szer | egyglen 'éiglen': 1-szer | egnek 'égnék': 1-szer | eghnek 'égnék': 10-
szer | eeghnek 'égnék': 1-szer | eghneel 'égnél': 2-szer | egre 'égre': 1-szer |
eghre 'égre': 3-szor | eegre 'égre': 2-szer |.

én: (ego): En (nom.): 182-szer | en (nom.): 1180-szor |.

A fenti adatokkal szemben a Volf-féle kiadás két szót közöl *ee*-vel: a 278a és az 552b lapokon.

Az 552b lapon a kézirat *szabályosan*, *e*-vel jelöli a szót, a nyomtatott szöveg a hibás. A 278a lapon a kéziratban valóban ezt a szót találjuk: *een*. Ez az egyetlen kivétel a fenti, ezernél több *e*-vel írt *en* mellett, az *een* tehát nyilvánvalóan íráshiba. *Összetételekben*: enbennem: 4-szer | enhozyam: 1-szer | enmagam: 1-szer | enmagamat: 1-szer | ennalam: 1-szer | Ennalamnaal: 1-szer | ennalamnaal: 2-szer | Ennekem: 10-szer | ennekem: 189-szer | Enneköm: 2-szer | enneköm: 10-szer | *Származékokban*: engem 'engem': 1-szer | enghem 'engem': 44-szer | engemet 'engemet': 5-ször | Enghemet 'engemet': 1-szer | enghemet 'engemet': 167-szer | enghemeth 'engemet': 2-szer | enghömet 'engemet': 5-ször | Ennen 'önnön': 20-szor | ennen 'önnön': 561-szer (a nyomtatott szövegben az 502a lapon hibásan: ennber) | enen 'önnön': 1-szer | ewnen 'önnön': 2-szer | ewnnen 'önnön': 1-szer | Ennenmaga 'önnönmaga': 1-szer | ennenmaga 'önnönmaga': 6-szor | ennenmagaban 'önnönmagában': 1-szer | ennenmagabol 'önnönmagából': 1-szer | ennenmaganak 'önnönmagának': 4-szer | ennenmagaat 'önnönmagát': 9-szer | ennenmagat 'önnönmagát': 2-szer | ennenmagaat 'önnönmagát': 1-szer | ennenmagatwl 'önnönmagától': 1-szer | ennenmagamat 'önnönmagamat': 1-szer | ennenmagokat 'önnönmagukat': 3-szor | ennenmagogban (így) 'önnönmagukban': 1-szer | ennenmagokon 'önnönmagukon': 1-szer | enym 'enyém': 1-szer | enymmee 'enyémmé': 1-szer |.

A fenti adatokkal szemben a kéziratban két kivételes jelölésű szó található: *eennen*: 108b, 347b: a kettős *ee* betűvel való írás nem szabályos. A két szó közvetlen környezetében egy ill. több olyan szó található, amelyek szabályszerűen kettős *ee* betűket tartalmaznak. Ezeknek hatására kerülhetett tévedésből a fenti két szóba is *ee* betű *e* helyett.

ész: ez (nom.): 2-szer | ezz (nom.): 1-szer | eze 'esze': 22-szer | eze 'esze': 2-szer | ezebe 'eszébe': 3-szor | Ezeben 'eszébe': 2-szer | ezeben 'eszébe': 47-szer | ezeben 'eszébe': 2-szer | Ezeben 'eszében': 4-szer | ezeben 'eszében': 8-szor | ezeenek 'eszének': 2-szer | ezeet 'eszét': 1-szer | ezeeth 'eszét': 1-szer | ezedben 'eszedbe': 1-szer | ezedben 'eszedben': 1-szer | ezeden 'eszeden': 1-szer |

ezednek 'eszednek': 1-szer | ezembe 'eszembe': 3-szor | ezötök 'eszetek': 1-szer | ezetekben 'eszetekbe': 6-szor | ezetökben 'eszetekbe': 2-szer | ezötökben 'eszetekbe': 1-szer | eztekben 'eszetekbe': 4-szer | eztökben 'eszetekbe': 1-szer | ezötöket 'eszeteket': 1-szer | ezötökről 'eszetekről': 1-szer | ezekben 'eszükbe': 1-szer | ezekben 'eszükbe': 2-szer | ezökben 'eszükbe': 1-szer | ezekben 'eszükben': 1-szer | ezöket 'eszüket': 1-szer | ezewnkbe 'eszünkbe': 5-ször | ezewnknben 'eszünkbe': 7-szer | ezwnkbe 'eszünkbe': 4-szer | ezwnknben 'eszünkbe': 1-szer | ezechkeye 'eszecskéje': 1-szer | ezes 'eszés': 11-szer | ezeff 'eszés': 2-szer | ezös 'eszés': 1-szer | ezöff 'eszés': 1-szer | erezb (így) 'eszesebb': 1-szer | ezeffded 'eszessed': 1-szer | ezeffnek 'eszésnek': 1-szer | ezeffek 'eszések': 1-szer | ezöfök 'eszések': 1-szer | ezeffködny 'eszéskedni': 2-szer | ezefffeegh 'eszesség': 1-szer | ezefffeegben 'eszességben': 2-szer | ezefffeegddel 'eszességeddel': 1-szer | ezefffeegghel 'eszességgel': 1-szer | jezöfffeeghnek 'eszességnek': 1-szer | ezefffeegtöket 'eszességeteket': 1-szer | eztelen 'esztelen': 12-szer | eztelebben (így) 'esztelenebben': 1-szer | eztelenek 'esztelenek': 3-szor | eztelenök 'esztelenek': 1-szer | eztelerök 'eszteleneket': 1-szer | eztelenkeppen 'esztelenképpen': 1-szer | eztelelnek 'esztelennek': 2-szer | eztelenfeeg 'esztelenség': 2-szer | eztelenfeeghemnek 'esztelenségemnek': 1-szer | eztelent 'esztelent': 1-szer | nagy ezew 'eszű': 1-szer | ezeekenfeeghes 'eszékenséges': 1-szer | eznel kyl 'ész nélkül': 1-szer |

fél: harmad ffeel: 2-szer | ket ffeel gherlyceet: 1-szer | Negyed ffeel hónapot: 1-szer | az ffeel palaftot: 1-szer | ffeel zemel neezöt: 1-szer | monno feel: 1-szer | mynd ket ffeel: 1-szer | veen felet: 2-szer | bymben felet nem ysmert: 1-szer | felben hatta: 1-szer | wt felen: 1-szer | wth felen: 1-szer | wth feön: 1-szer | wthfelön: 1-szer | monnofelnak: 1-szer | fele barattyá: 1-szer | fele es maßja: 1-szer | fele barattyaat: 2-szer | fele barattyanak: 1-szer | fele baratyhoz 1-szer | fele baratwnktwl: 1-szer | keth feleen: 2-szer | nywgodo helyeenek feleet: 1-szer | Az feleet kyldee az fratereknek: 1-szer | az maß feleet oztataa el az azzonyok közőth: 1-szer | orzagomnak feleet: 1-szer | haßon feleet: 1-szer | feleet az... fratereknek adaa: 1-szer | feleet keddeeg zegeenyeknek oztogataa: 1-szer | haßon feleetwl: 1-szer | ffeel felemeth: 1-szer | ew teßte feleny sem vala: 1-szer | EEffely koron: 1-szer | eeffely koron: 5-ször | eeffelykoron: 1-szer | eeffely kor: 3-szor | effely kor: 1-szer |

hét: Heet (septem): 3-szor | heet (septem): 80-szor | heet (fn.): 1-szer | heeth (septem): 16-szor | Hethben 'hétben': 1-szer | hethben 'hétben': 1-szer | Hetben: 'hétben': 1-szer | heethben 'hétben': 1-szer | heteeben 'hetében': 1-szer | Heted 'heted': 32-szer | heted 'heted': 15-ször | tyzenheded 'tizenheded': 1-szer | Heeted 'heted': 11-szer | heeted 'heted': 8-szor | hetedyk 'hetedik': 1-szer | hetedyket 'hetediket': 1-szer | hetedzaka 'hetedszaka': 1-szer | Hetedzer 'hetedszer': 7-szer | Hetedzör 'hetedszer': 5-ször | hetedzör 'hetedszer': 2-szer | heeten 'heten': 1-szer | heten 'heten': 1-szer | Heteen 'heten': 1-szer | egheez heten 'heten': 2-szer | heethnek 'hétnek': 1-szer | Heethzer 'hétszer': 1-szer | heetzer 'hétszer': 2-szer | heetzör 'hétszer': 2-szer | hetzör 'hétszer': 1-szer | hethwen 'hetven': 7-szer | hethween 'hetven': 1-szer | heethwen 'hetven': 5-ször | heetköz napon 'hétköznapon': 1-szer |

jég: yeghen 'jégen': 1-szer | yeges 'jeges': 1-szer |

két: Keth 'két': 1-szer | keth 'két': 273-szor | ket 'két': 58-szor | kett 'két': 3-szor | ketth 'két': 1-szer | keet 'két': 7-szer | keeth 'két': 3-szor (A Volf-féle

kiadás 19b lapon levő *keet* szava a kéziratban szabályosan, *e*-vel jelöltetik: *ket*. A 490a lapon levő *keeth* a Volf-féle kiadásban hibásan: *keet*) | tyzenket 'tizenkét': 1-szer | tyzenketh 'tizenkét': 1-szer | kettey 'kettei': 6-szor | ketteyth 'kettei': 1-szer | ketteywel 'ketteivel': 1-szer | kettee 'ketté': 9-szer | kette 'ketté': 1-szer | kettet 'kettéd': 1-szer | kettōd 'kettéd': 39-szer | tyzenkettōd 'tizenkettéd': 2-szer | kettōdyk 'kettédik': 1-szer | tyzenkettōdyk 'tizenkettédik': 1-szer | kettōdzōr 'kettedszer': 1-szer | Tyzenkettōdzōr 'tizenkettedszer': 1-szer | ketten 'ketten': 45-ször | kettew 'kettő': 6-szor | ket.ō 'kettő': 4-szer | kettōben 'kettőben': 1-szer | kettōból 'kettőből': 2-szer | kettōnek 'kettőnek': 5-ször | kettōs 'kettős': 2-szer | ket.ōt 'kettőt': 3-szor | kettō.h 'kettőt': 3-szor | kettōzōt 'kettőzött': 1-szer | kettōzēt.ōt 'kettőztetett': 1-szer | kettōzētetyk 'kettőztetik': 2-szer | ketteztette 'kettőztette': 1-szer | kethfelee 'kétfelé': 1-szer | ketkeppen 'kétképpen': 1-szer | kethkeppen 'kétképpen': 3-szor | kethkeppen 'kétképpen': 3-szor | kethneegywen 'kétnegyven': 1-szer | kethzaaz 'kétszáz': 2-szer |.

kéz: kez (nom.): 4-szer | keez (nom.): 5-ször | kezet 'kezet': 2-szer | kezben 'kézbe': 1-szer | kezben 'kézben': 1-szer | kezen 'kézen': 2-szer | kez.ōn 'kézen': 2-szer | kezzel 'kézzel': 3-szor | keze 'keze': 9-szer | kezee 'keze': 7-szer | kezeeben 'kezébe': 13-szor | kezyben 'kezébe': 1-szer | kezeebe 'kezében': 2-szer | kezeeben 'kezében': 25-ször | kezeeben 'kezőből': 1-szer | kezeet.ōl 'kezőből': 7-szer | kezeenek 'kezőnek': 2-szer | Kezeenel 'kezőnél': 1-szer | kezeenel 'kezőnél': 2-szer | kezeere 'kezőre': 2-szer | kezeet 'kezőt': 22-szer | kezeeth 'kezőt': 1-szer | kezeth 'kezőt': 1-szer | kezeetwl 'kezőtől': 1-szer | kezetwl 'kezőtől': 1-szer | kezeewel 'kezővel': 3-szor | kezey 'kezei': 9-szer | kezeyben 'kezeibe': 1-szer | kezeyben 'kezeiben': 1-szer | kezeyn 'kezein': 1-szer | kezeynek 'kezeinek': 3-szor | kezey.ōl 'kezeiről': 2-szer | kezeyt 'kezeit': 29-szer | kezeyth 'kezeit': 1-szer | kezeeyt 'kezeit': 1-szer | kezeywel 'kezeivel': 4-szer | kezēd 'kezed': 1-szer | kezēdben 'kezedbe': 1-szer | kezēdet 'kezedet': 2-szer | kezēydben 'kezeidbe': 1-szer | kezēydben 'kezeidbe': 1-szer | kezēydet 'kezeidet': 2-szer | kezēydnēk 'kezeidnek': 1-szer | kezēmet 'kezemet': 1-szer | kezēmmel 'kezemmel': 1-szer | kezēymet 'kezeimet': 1-szer | kezētekben 'kezetekben': 3-szor | kez.ōk 'kezők': 3-szor | kezēkben 'kezőkbe': 1-szer | kez.ōkben 'kezőkbe': 3-szor | kez.ōkben 'kezőkben': 3-szor | kezēkt.ōl 'kezőkből': 1-szer | kez.ōkből 'kezőkből': 2-szer | kez.ōket 'kezőket': 4-szer | kez.ōketh 'kezőket': 2-szer | kez.ōkre 'kezőkre': 1-szer | kezēwnkt.ōl 'kezőnkéből': 1-szer | kezēwnkkt 'kezőnket': 1-szer | kezy 'kézi': 13-szor | kery 'kézi' (így): 1-szer | keznel kyl 'kéz nélkül': 1-szer | kezew 'kező': 1-szer | kezēwēk 'kezők': 1-szer | kezken.ōd 'keszkenőd': 1-szer | kezker.ōeeth 'keszkenőjét': 1-szer | kezker.ōt 'keszkenőt': 1-szer | kezken.ōth 'keszkenőt': 3-szor | kezken.ōwel 'keszkenővel': 1-szer |.

név: new (nom.): 14-szer | newet 'nevet': 17-szer | neweth 'nevet': 4-szer | new.ōt 'nevet': 1-szer | newēet 'nevet': 1-szer | newen 'néven': 5-ször | new.ōn 'néven': 6-szor | newel 'névvel': 7-szer | newnek 'névnek': 3-szor | newneel kyl 'név nélkül': 1-szer | newre 'névre': 2-szer | newr.ōl 'névről': 3-szor | Newe 'neve': 1-szer | newe 'neve': 207-szer | newee 'neve': 3-szor | newēzerent 'neve szerint': 1-szer | newēeben 'névébe': 1-szer | newēeben 'névében': 53-szor | kynewēeben 'ki névében': 1-szer | newēeben 'névében': 3-szor | newēeben 'névében': 1-szer | newēert 'névéért': 7-szer | newēerth 'névéért': 1-szer | newert 'névéért': 1-szer | newēehez 'névéhez': 1-szer | ne-

ween 'nevén': 3-szor | neweenek 'nevének': 29-szer | neweere 'nevére': 8-szor | neweet 'nevét': 50-szer | neweeth 'nevét': 2-szer | neweek 'nevét' (így): 1-szer | newet 'nevét' (így): 1-szer | neweewel 'nevével': 1-szer | newed 'neved': 8-szor | neween 'neved' (így): 1-szer | newedben 'nevedben': 4-szer | Newedert 'nevedért': 1-szer | newedeert 'nevedért': 1-szer | newedet 'nevedet': 6-szor | newednek 'nevednek': 2-szer | newedról 'nevedről': 1-szer | Newem 'nevem': 1-szer | newem 'nevem': 3-szor | newembe 'nevemben': 8-szor | newemben 'nevemben': 3-szor | newemeert 'nevemért': 5-ször | newemeerth 'nevemért': 2-szer | newemet 'nevemet': 5-ször | newemnek 'nevemnek': 1-szer | newemről 'nevemről': 2-szer | newetők 'nevetek': 1-szer | newek 'nevük': 4-szer | newők 'nevük': 11-szer | newöket 'nevüket': 6-szor | newöknök 'nevüknek': 1-szer | newökre 'nevükre': 1-szer | newekről 'nevükről': 1-szer | newewnk 'nevünk': 1-szer | newek 'nevek': 2-szer | neues 'neves': 5-ször | newezet 'nevezet': 7-szer | newezeth 'nevezet': 1-szer | newezetet 'nevezetet': 1-szer | newezetöt 'nevezetet': 8-szor | newezetőh 'nevezetet': 1-szer | newezetnek 'nevezetnek': 3-szor | newezethnek 'nevezetnek': 3-szor | newezettel 'nevezettel': 9-szer | newezettel 'nevezettel': 1-szer | newezete 'nevezete': 1-szer | newezety 'nevezete': 15-ször | newezetyt 'nevezetét': 1-szer | newezetyben 'nevezetében': 1-szer | Newezetynek 'nevezetének': 1-szer | newezetynek 'nevezetének': 8-szor | newezetők 'nevezetek': 3-szor | newezetőkkel 'nevezetekkel': 1-szer | newezetes 'nevezetes': 3-szor | newezető: 'nevezetes': 1-szer | newezetesek 'nevezetesek': 1-szer | newezetőség 'nevezetesség': 1-szer | newezetőségben 'nevezetességben': 1-szer | newő 'nevű': 112-szer | newew 'nevű': 3-szor | newű 'nevű': 6-szor | newe 'nevű': 2-szer | new 'nevű': 22-szer | neww 'nevű' (így): 1-szer | newnek 'nevűnek': 1-szer | newöt 'nevűt': 1-szer | neweze 'nevezé': 3-szor | newezee 'nevezé': 1-szer | newezee 'nevezé': 9-szer | newezed 'nevezed': 1-szer | newezeek 'nevezék': 1-szer | newezet 'nevezék': 1-szer | newezeenek 'nevezének': 3-szor | newezöt 'nevezett': 2-szer | newezteth 'nevezett': 1-szer | newezgheff 'nevezgess': 1-szer | newezghet 'nevezget': 1-szer | newezgetneenk 'nevezgetnék': 1-szer | newezghetneenk 'nevezgetnék': 1-szer | newezgetny 'nevezgetni': 1-szer | newezghetnök 'nevezgetnök': 1-szer | newezghetween 'nevezgetvén': 2-szer | newezhet 'nevezhet': 1-szer | newezy 'nevezi': 3-szor | newezyk 'nevezik': 7-szer | newezied 'nevezed': 1-szer | newezyeek 'nevezék': 1-szer | neweznek 'neveznek': 1-szer | newezneek 'neveznék': 1-szer | newezny 'nevezni': 5-ször | neweznyök 'nevezniök': 1-szer | newezte 'nevezte': 2-szer | neweztee 'nevezte': 1-szer | newezteek 'nevezték': 1-szer | newezteffewnk 'nevezteessünk': 1-szer | newezteteek 'nevezteték' (ő): 8-szor | neweztetheek 'nevezteték' (ő): 1-szer | neweztetöm 'neveztetem': 1-szer | newezteteenek 'neveztetének': 1-szer | Neweztetyk 'neveztetik': 1-szer | neweztetyk 'neveztetik': 18-szor | neweztyk 'neveztetik' (így): 1-szer | neweztetnek 'neveztetnek': 4-szer | neweztethnek 'neveztetnek': 8-szor | neweztethneek 'neveztetnék' (ő): 1-szer | neweztethneenek 'neveztetnék': 2-szer | neweztethny 'neveztetni': 1-szer | neweztettők 'neveztettek' (ti): 1-szer | newezween 'nevezvén': 3-szor |

A fenti adatok mellett a kódexben található két *ee*-vel jelölt szó nyilvánvalóan íráshiba. 1. 288b: neewnek: a tévedés itt is könnyen adódhatott az *n+e+w* betűkapcsolásból. 2. 270b: neeven: a szó olvasása bizonytalan. Feltehető, hogy nem *v*, hanem *w* betűt kell itt is keresnünk: ily módon a szó írása szabályos.

szél: (ventus): zel (nom.): 1-szer | zeel (nom.): 17-szer | zelet 'szelet': 2-szer | zelön 'szélen': 2-szer | zeleen 'szélen': 1-szer (a kéziratban íráshiba és javítás található; a szó szabálytalan jelölése ezzel magyarázható) | zellel 'széllal': 1-szer | zele 'szele': 1-szer | zelők 'szelük': 1-szer | zelek 'szelek': 2-szer | zelők 'szelek': 1-szer | zeleknek 'szeleknek': 1-szer | zelőye 'szellője': 1-szer |.

szén: zeen (nom.): 1-szer | zeneth 'szenet': 1-szer | zenön 'szenen': 1-szer | zennel 'szénnel': 1-szer |.

vész: (el) vez: 5-ször | (el) veez: 10-szer | el vezek 'veszek': 1-szer | vezyk 'veszek': 2-szer | (el) veznek 'vesznek': 10-szer | (el) vezynek 'vesznek': 4-szer | veztők 'vesztek' (ti): 4-szer | vezewnk 'veszünk': 2-szer | vezw̄nk 'veszünk': 1-szer | vezne 'veszne': 9-szer | vezneek 'vesznék' (én): 1-szer | vezneenek 'vesznének': 7-szer | el ne veez 'vessz': 2-szer | el ne vezyek 'vesszek': 1-szer | El vezzen 'vesszen': 1-szer | (ne) vezyen (el) 'vesszen': 4-szer | vezyenek 'vesszenek': 3-szer | vezzetők 'vesszetek': 1-szer | vezzők el zemewnkket: 1-szer | (el) (ne) vezyewnk 'vesszünk': 4-szer | (el ne) vezyenk 'vesszünk': 1-szer | vezny 'veszni': 26-szor | veznye 'vesznie': 1-szer | veznyők 'veszniök': 1-szer | vezned 'veszned': 2-szer | veznöd 'veszned': 3-szor | veznem 'vesznem': 1-szer | vezröm 'vesznem': 1-szer | veznetek 'vesznetek': 2-szer | veznewnk 'vesznünk': 2-szer | (el) veze 'vesze': 4-szer | (el) vezee 'vesze': 4-szer | vezeth 'veszett': 1-szer | vezőt 'veszett': 9-szer | vezett [yllett ember: 1-szer | eze vezőt 'veszett': 6-szor | eze vezőt 'veszett': 1-szer | az el vezőt földnek wra: 1-szer | az el vezőt yohot: 1-szer | eze vezőttek 'veszettek': 1-szer | hyre vezőknek: 1-szer | el vezteel 'vesztél' (te): 1-szer | veztenek 'vesztek' (ők): 9-szer | el veztw̄nk volna: 1-szer | vezhet 'veszhet': 2-szer | vezhete 'veszhetete': 1-szer | vezteny 'veszteni': 10-szer | veztenöd 'vesztened': 2-szer | veztenewnk 'vesztenünk': 1-szer | vezt 'veszít': 6-szor | vezth 'veszít': 3-szor | vezt 'veszít': 2-szer | vezty 'veszti': 22-szer | vezted 'veszted': 1-szer | veztöd 'veszted': 1-szer | veztők 'vesztek' (én): 1-szer | veztöm (vesztem): 1-szer | veztyk 'vesztik': 11-szer | veztnek 'vesztenek': 1-szer | veztneek 'vesztenek': 1-szer | veztewnk 'veszítünk': 1-szer | veztenee 'vesztené': 3-szor | vezteneek 'vesztenék' (ők): 2-szer | vezteneem 'veszteném': 1-szer | vezeff 'veszítés': 1-szer | | vezeffe 'veszítse': 5-ször | vezeffee 'veszítse': 2-szer | az meennyey yot el vezteze: 1-szer | vezeffed: 1-szer | el ne vezeffek (én): 1-szer | vezeffem (én): 1-szer | el vezeffön (ö): 1-szer | yzth vezte köztők: 1-szer | vezte 'veszte': 2-szer | veztee 'veszté': 9-szer | veztet 'vesztett': 2-szer | veztőt 'vesztett': 2-szer | el veztette 'vesztette': 1-szer | el veztötte 'vesztette': 3-ször | veztötted 'vesztetted': 2-szer | el vezteek 'veszték' (ők): 1-szer | hyre veztöttek es bynefek: 1-szer | el veztötteek 'vesztették': 2-szer | vezteel 'vesztettél': 2-szer | veztöttele 'vesztettél': 1-szer | vezteem 'vesztém': 3-szor | veztettek 'vesztettek': 1-szer | zamtalan leelkőket el veztőkkel ew alnok[agoknak myatta: 1-szer | veztöttők 'vesztettük': 1-szer | veztettewnk 'vesztettünk': 2-szer | vezthet 'veszthet': 1-szer | vezdhet (így) 'veszthet': 1-szer | vezthety 'vesztheti': 2-szer | vezthetnee 'veszthetné': 7-szer | vezthetneek 'veszthetnék' (ők): 2-szer | vezthetnők 'veszthetnők': 1-szer | el vezthette 'veszthette' vona: 1-szer | el vezthetteek 'veszthették' volna: 1-szer | veztend 'vesztend': 1-szer | veztendy 'vesztendi': 4-szer | vezthween 'veszthvén': 1-szer | vezteglény 'veszteglény': 2-szer | veztöghetteek 'vesztegették': 1-szer | Veztegy 'vesztegy': 1-szer | vezteghy 'vesztegy': 1-szer | veztegyetek 'vesztegyetek': 1-szer | vezteglene 'veszteglene': 2-szer | vezteglenee 'veszteglene': 1-szer | veztegleneenek 'veszteglene-

nek': 3-szor | Es leen nagy yz vezz az neep közöth: 1-szer | vez zeel: 1-szer | zeel veez: 9-szer | nagy veez tamada: 1-szer | tenghory veez: 1-szer | yay vezyk: 5-ször | yay vezyköt: 1-szer | yay vezykkel: 1-szer | yay vezyknek: 1-szer | yay vezyktewl: 1-szer | gywl veznek keya'tajffabol: 1-szer | veznek ydeyn: 1-szer | zelet vezet: 1-szer | el vezeefse 'veszése': 1-szer | el vezeefse 'veszése' 1-szer | el vezeefeen 'veszésén': 2-szer | el vezeefset 'veszését': 1-szer | ez vezeefjel: 1-szer | vezendew 'veszendő': 2-szer | vezendő 'veszendő': 2-szer | el vezendők 'veszendők': 1-szer | hamyfff hyr vezteeftwl: 1-szer | el veztefeenek 'vesztésének': 1-szer | el vezteeffeewel 'vesztésével': 1-szer | vezteg 'veszteg': 4-szer | veztegh 'veszteg': 3-szor | veztegfseeg 'vesztegség': 1-szer | veztegfseegben 'vesztegségben': 1-szer | veztegfseege 'vesztegsége': 1-szer | veztegfseegöt 'vesztegséget': 2-szer | veztegzeeeggel 'vesztegséggel': 1-szer | veztegfseeggel 'vesztegséggel': 1-szer | vezteghseegnek 'vesztegségnek': 1-szer | Veztegfseeghnek 'vesztegségnek': 1-szer | vezedelem 'veszedelem': 9-szer | vezedelöm 'veszedelem': 1-szer | vezedelmet 'veszedelmet': 12-szer | vezedelmeth 'veszedelmet': 2-szer | vezedelembe 'veszedelemben': 2-szer | vezedelemben 'veszedelemben': 3-szor | vezedelemben 'veszedelemben': 1-szer | vezedelemből 'veszedelemből': 2-szer | vezedelemmel 'veszedelemmel': 1-szer | vezedelemnek 'veszedelemnek': 22-szer | vezedelemre 'veszedelemre': 7-szer | vezedelemtewl 'veszedelemtől': 11-szer (a nyomtatott szövegben az 527b lapon hibásan: vezedelemtewl) | vezedelemtől 'veszedelemtől': 15-ször | vezedeleme 'veszedelme': 5-ször | vezedelemében 'veszedelmébe': 1-szer | vezedelemében 'veszedelmében': 2-szer | vezedeleméből 'veszedelméből': 6-szor | vezedeleméből 'veszedelméből': 1-szer | vezedelmeenel kyl 'veszedelme nélkül': 1-szer | vezedelmeere 'veszedelmére': 7-szer | vezedelmere 'veszedelmére': 2-szer | vezedelmeet 'veszedelmét': 8-szor | vezedelmeetwl 'veszedelmétől': 1-szer | vezedelmemre 'veszedelmemre': 1-szer | vezedelmetöt (így) 'veszedelmetek': 1-szer | vezedelmetöknek 'veszedelmeteknek': 1-szer | vezedelmökéből 'veszedelmükéből': 1-szer | vezedelmeketh 'veszedelmüket': 1-szer | vezedelmököt 'veszedelmüket': 1-szer | vezedelmökön 'veszedelmükön': 1-szer | vezedelmökre 'veszedelmükre': 1-szer | vezedelmökre 'veszedelmükre': 1-szer | vezedelmekről 'veszedelmükről': 1-szer | vezedelmek 'veszedelmek': 2-szer | vezedelmeket 'veszedelmeket': 5-ször | vezedelmeknek 'veszedelmeknek': 1-szer | vezedelmekre 'veszedelmekre': 1-szer | vezedelmeketewl 'veszedelmektől': 2-szer | vezedelmes 'veszedelmes': 116-szor (a nyomtatott szövegben az 555b lapon hibásan: wezedelmes) | vezedelmes 'veszedelmes': 3-szor | vezedelmesff 'veszedelmes': 1-szer | wezedelmesff 'veszedelmes': 1-szer | vezedelmesfb 'veszedelmesb': 3-szor | vezedelmesfnek 'veszedelmesnek': 1-szer | vezedelmesfseeghet 'veszedelmességét': 1-szer | vezedelmesfseeghek 'veszedelmességük': 1-szer | vezeel 'veszély': 3-szor | vezeely 'veszély': 1-szer |

b) Többtagú szavak

egyéb: eegyeb (nom.): 169-szer | eégeb (nom.): 1-szer | Egyeb (nom.): 1-szer | egyeb (nom.): 1-szer | Eegyebet 'egyebet': 1-szer | egyebet 'egyebet': 29-szer | eegyebeth 'egyebet': 2-szer | eegyebbe dychekdönöm 'egyébben': 1-szer | eegyebben dychekednem 'egyébben': 1-szer | eegyebben dychekdönöm 'egyébben': 1-szer | eegyeben 'egyében': 1-szer | eegyebhöz 'egyéhez': 1-szer | eegyebnek 'egyébknek': 6-szor | eegyebrol 'egyébről': 2-szer | eegyebewnnen 'egyébünnen': 1-szer | eegyebwt 'egyebütt': 1-szer | eegyebewel 'egyébüvé': 1-szer | Eegyebek

'egyebek': 1-szer | eegyebek 'egyebek': 10-szer | égebek 'egyebek': 1-szer | eegyebeket 'egyebeket': 17-szer | eegyebeketh 'egyebeket': 2-szer | eegyebek (így) 'egyebeket': 1-szer | eegyebekert 'egyebekért': 1-szer | eegyebekhez 'egyebekhez': 2-szer | eegyebeknek 'egyebeknek': 22-szer | eegyebekneel 'egyebeknél': 4-szer | eegyebekről 'egyebekről': 1-szer | eegyebekkel 'egyebekkel': 5-ször | eegyebektewl 'egyebektől': 1-szer |.

fenék: feneket 'feneket': 1-szer | egy too fenekben: 1-szer | az tenghernek vyzne mynd fenekyk eeghne 'fenékig': 1-szer | mykoron fenekre ment vona: 1-szer | pokolnak feneye: 1-szer | pokolnak feneyeeben 'fenékébe': 1-szer | pokolnak feneyeeben 'fenékében': 1-szer | ez földnek feneyeeygh 'fenékéig': 1-szer | mynd feneyeeygh 'fenékéig': 1-szer | pokol feneyeeyglen 'fenékéiglen': 1-szer | alyg latzyk az feneyeen vyznek lenny 'fenékén': 1-szer | az vyz feneyeen 'fenékén': 1-szer | feneyeere 'fenékére': 6-szor | feneyeeröl 'fenékéről': 1-szer | fenekes kadban: 1-szer |.

gyöker: gyöker (nom.): 1-szer | gyökeer (nom.): 1-szer | gyekereth 'gyökeret': 1-szer | gyökertől 'gyökérből': 1-szer | gyekerrel 'gyökérral': 1-szer | gyekeröl 'gyökérről': 1-szer | gyökere 'gyökere': 8-szor | gyekere 'gyökere': 1-szer | gyökereeből 'gyökéreből': 4-szer | gyökereezhez 'gyökeréhez': 1-szer | gyökereenek 'gyökerének': 1-szer | gyökereet 'gyökerét': 1-szer | gyekerek 'gyökerük': 1-szer | gyökerek 'gyökerük': 1-szer | gyökerekből 'gyökerükből': 1-szer | gyekerekkel 'gyökerekkel': 1-szer | nemes gyökerezetiől tamada: 1-szer | Ie[us]nak malaztu | gyökerezety: 1-szer | gyekerezyk 'gyökerezik': 1-szer | gyökerezöt 'gyökerezett': 1-szer | meg gyekerezöt, 'gyökerezett': 1-szer | gyökereztettem 'gyökereztettem': 1-szer | gyökereztetween 'gyökereztetvén': 1-szer | gyökereztetween 'gyökereztetvén': 1-szer | gyökerezök 'gyökerezők': 1-szer |.

kerék: (fn.), kerek (mn.): eles terrel be fyzet kerek közé: 1-szer | az forgo kerek: 1-szer | az kegyetlen vezedelmes kerekét mynd el törre: 1-szer | tyzes kerekön forognak: 1-szer | eles törrel megh fyzet kerekre veteek: 1-szer | vettee az kerekre: 1-szer | neegy forgo kerekeket: 1-szer | neweztetyk kerek bodog azzonnak: 1-szer | kerek[eege 'kereksége': 3-szor | kerek[eege 'kereksége': 1-szer | kerek[eegeben 'kerekségében': 1-szer | kerek[eeheet 'kerekségét': 1-szer | kerek[eeghel 'kerekséggel': 1-szer |.

kevés: keves (nom.): 35-ször | Kewes (nom.): 1-szer | kewes (nom.): 18-szor | keves (nom.): 1-szer | keweset 'keveset': 14-szer | keweseth 'keveset': 2-szer | kewesben 'kevésben': 1-szer | kewesből 'kevésből': 1-szer | kewesen 'kevesen': 9-szer | kewesnek 'kevésnek': 1-szer | keweseb 'kevesebb': 4-szer | kewesebbet 'kevesebbet': 1-szer | kewesed 'kevesed' magawal: 1-szer | kewessee 'kevéssé': 9-szer | eegykewessee: 1-szer | kewessee 'kevéssé': 1-szer | kewesjel 'kevéssel': 1-szer | kewesek 'kevesek': 2-szer | kewesektewl 'kevesektől': 1-szer |.

kötél: kötel (nom.): 2-szer | köteel (nom.): 1-szer | kötelet 'kötelet': 2-szer | kötelek 'kötelet': 1-szer | kötelből 'kötélből': 1-szer | köteelen 'kötélen': 1-szer | kötelnek 'kötélnék': 2-szer | kötele 'kötele': 3-szor | köteleet 'kötelét': 4-szer | köteleeben 'kötélébe': 5-ször | köteleeben 'kötélében': 1-szer | köteleetől 'kötéléből': 7-szer | köteeleen 'kötélének': 1-szer | köteleetewl 'kötelétől': 1-szer | köteeleewl 'kötélével': 2-szer | köteleyt 'köteleit': 3-szor | köteleyth 'köteleit': 1-szer | köteleyben 'köteleiben': 1-szer | köteleyből 'köteleiből': 1-szer | köteleynek 'köteleinek': 1-szer | köteleymet 'köteleimet': 1-szer | köteleket 'köteleket':

3-szor | kötelekkel 'kötelekkel': 1-szer | kötelekről 'kötelekről': 1-szer | (nem volt) köteles 'köteles': 2-szer | zerzeef, törwen es kötelezet: 1-szer | e seek nagy er őss kötelezetben: 1-szer | egy ma fhoz valo kötelezety: 1-szer | nemzette fseeghnek kötelezety: 1-szer | az bynnek kötelezetyt: 1-szer | emlékdzethnek kötelezetyeert: 1-szer | lelky zeretnek kötelezetywel: 1-szer: | kötelezee 'kötelezé': 1-szer | kötelezte 'kötelezte': 2-szer | egybe kötelez őt dolgoknak: 1-szer | meg oldozya az meg kötelez őtteketh: 1-szer |.

közép: közeep (nom.): 1-szer | közepsew 'középső': 2-szer | közep őt 'közepett': 1-szer | kyt anyazent egyhaznak közep őtte yltet őt: 1-szer |.

levél: lewel (nom.): 2-szer | Lewelet 'levelet': 1-szer | lewelet 'levelet': 24-szer | leweleth 'levelet': 1-szer | lewelben 'levélbe': 2-szer (a nyomtatott szöveg 617a lapján hibásan: leweelben) | lewelben 'levélben': 4-szer | lewelb ő 'levélből': 1-szer | lewellel 'levéllel': 2-szer | lewelnek 'levélnek': 2-szer | lewelről 'levélről': 1-szer | lewele 'levele': 5-ször | leweleeben 'levelében': 10-szer | leweleben 'levelében': 1-szer | leweleeb ől 'leveléből': 2-szer | leweleen 'levelén': 1-szer | lewelen 'levelén': 1-szer | leweleeken 'levelének': 59-szer | lewelenek 'levelének': 2-szer | leweenek (így) 'levelének': 1-szer | leweleet 'levelét': 2-szer | leweley 'levelei': 2-szer | lewel őkben 'levelükben': 1-szer | leweleket 'leveleket': 2-szer | leweleketh 'leveleket': 1-szer | falewelekkel 'levelekkel': 1-szer | leweleztetem 'leveleztetém': 1-szer |.

A fenti adatok mellett az egyetlen *ee*-vel írt szó (298a *leweel*) nyilvánvalóan íráshiba: alkalmat adhatott erre a szó közvetlen környezetében levő négy *ee*-vel jelölt szó, ill. ezeknek hatása.

nehéz: Nehez (mn.): 1-szer | nehez (mn.): 30-szor | nehezeb 'nehezebb': 2-szer | nehezebben 'nehezebben': 3-szor | nehezen 'nehezen': 18-szor | neheznek 'nehéznek': 1-szer | nehezsee 'nehézzé': 1-szer | nehezek 'nehezék': 1-szer | nehezes vagy: 1-szer | nagy neheze ők valanak: 1-szer | az zegheen mas vylaghyak felette neheze ők: 1-szer | ewneky yegzeth nezk őf fele fseeghewel: 1-szer | nehe fseeg 'nehézség': 5-ször | nehe fseeget 'nehézséget': 1-szer | nehe fseeg 'nehézséget': 4-szer | nehe fseeggel 'nehézséggel': 2-szer | nehe fseege 'nehézsége': 2-szer | nehe fseegeben 'nehézségében': 2-szer | nehe fseegheert 'nehézségéért': 1-szer | nehe fseegeere 'nehézségére': 1-szer | nehe fseegeet 'nehézségét': 4-szer | nehe fseegy (a nyomtatott szöveg 512b lapján hibásan: nehe fseegy): 1-szer | nehe fseeg űnktewl 'nehézségünkötől': 1-szer | nehe fseeg kb 'nehézségekből': 1-szer | nehez őty 'nehezíti': 1-szer | nehez ődeek 'nehezédék' (ő): 1-szer | nehezeyte 'nehezíte': 1-szer | meg nehez őttel 'nehezédttel': 1-szer | meg nehez őtteel 'nehezédttel': 1-szer | el nehez őttenek 'nehezülttenek': 1-szer | nehez őlte fsenek 'nehezülttessenek': 1-szer | meg nehez őlween 'nehezülvén': 1-szer |.

A fenti adatokkal szemben két kivételes jelölésű szó található a kódexben: 1. 173b: *nehezbeek*: az íráshiba az *n+e* betűkapcsolásból adódott, a kódexíró az *n* betű egyik szárát tévedésből kétszer húzta le. 2. 26b: *neheez*: a szó olvasása bizonytalan, a két *e* betű nem különül el egymástól élesen a kéziratban. Lehetséges, hogy csupán az *e* betű felső szára íródott a szokásosnál kissé nagyobbra.

szeker: zeker vezetew: 1-szer | zekeer (nom.): 2-szer | zekere ftewl 'szekeresőtől': 2-szer |.

veréb: verebnek 'verébnek': 1-szer | verebek 'verebek': 1-szer | verebeknel 'verebeknél': 1-szer |.

DAS KURZE OFFENE E DER EIN- UND MEHR SILBIGEN
WÖRTER IM ÉRDY KODEX

von

E. DIENES

Die Verfasserin des Artikels bestreitet die Feststellung von Lajos Suhajda, dass die Buchstaben *e* des Érdy Kodex einen offenen *e*-Laut und die Gruppe *ee* einen geschlossenen kurzen *e*-Laut bezeichnen sollten. Nach Suhajda kann man die Annahme nicht akzeptieren, dass das *e* der einsilbigen Wörter *bel*, *jeg*, *kez*, *tel* und der mehrsilbigen Wörter *egyeb*, *kötel*, *level*, *nehez* usw. im ÉrdyK. kurz gelautet hätte.

Die Verfasserin des Artikels tritt dieser Ansicht entgegen und setzt ihre eigene Ansicht auseinander, indem sie sich teils auf die Lautentwicklungsgeschichte [Bárczi: A szótövek (= Die Wortstämme)], teils auf die Angaben des Kodexes beruft. Einen Teil des Artikels bildet die Angabensammlung in welcher alle vorkommenden Beispiele der ein- und mehrsilbigen Nomina im Kodex, die die Länge der Stammsilbe verändern, aufgezählt werden.